

„ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО”

Във века на информационните и телекомуникационни технологии живеем в динамично време. В забързаното си ежедневие човечеството е обсипано с информация и не случайно се говори за информационен потоп. Информационното общество е конкретна реалност и неуспорим факт.

Без съмнение, студентите – бъдещи учители, са една от движещите сили, способстващи за овладяването на този гигантски информационен поток и неговото рационално използване в образованието и практиката.

Общество, в което широко се използват информационните и телекомуникационни технологии, се нарича информационно. Огромна е ролята на информацията в управлението и в различните области, което даде повод на учените и специалистите да определят информацията като ресурси. Информатизацията на обществото не означава, че основен продукт е информацията

В информатизираното общество организацията и управлението на труда е различно. Рутинните дейности се изваршват от роботизирани системи, управлявани от компютри, като металургията, дървопреработването, машиностроенето, автомобилостроенето, леката промишленост, хранително-вкусовата промишленост и пр. Електронната търговия постепенно измества обичайната. По-голямата част от административните услуги се обслужват чрез Интернет. Компютъризирано е и управлението на самолетите, ракетите, корабите, жп локомотивите, автомобилите и т. н. Информационните технологии са навлезли и в бита хората. Гражданите могат да получат информация или да купят стоки и услуги чрез личните си компютри, без да е необходимо да посещават различни учреждения, при това имат достъп до тях 24 часа в денонощието.

Видоизменят се не само начините на работа и живот – телеработа, електронна

търговия, издателска дейност и пр., но се променят и общочовешките ценности, рязко се засилват потребностите от активна и интензивна интелектуална дейност, уменията да общуваме, да се осведомяваме и да ползваме получената информация, да произвеждаме, да представяме и да разпространяваме различна по вид и необходимост информация.

Използването на Интернет подпомага развитието на медийната и издателска дейност, като се създават умения да се разпространят информационни продукти за определени групи хора. По-голямата част от медиите са вече Интернет базирани. Всеки желаещ може да извлича от телевизионните и радиопредаванията, от електронните вестници и списания само тази част, която го интересува.

Не можем и да си представим напредъка на съвременната медицина без участието на информационните технологии - в генетиката, диагностиката на различните заболявания, оперативните интервенции и др.

В информационното общество настъпват сериозни изменения и в образованието. Дистанционното обучение и другите възможности, които могат да се използват от мултимедийната среда на глобалната информационна мрежа, са предпоставка да се направи образованието индивидуално, активира обучаемите и променя професията на преподавателя.

В днешно време, за разлика от миналия век, информационното общество е **общество на духа на интелекта. То е и общество на знанието.**

В него всичко се променя динамично. За да се справи с живота, гражданинът на информационното общество трябва непрекъснато да се учи. Променят се и професиите. Някои рутинни отпадат - предимно тежките и опасните, възникват други, свързани с новите технологии. Човек сменя по-често работата си от преди, а това означава да се учи, за да се преквалифицира, за да може да устоява на промените и да не загуби работата си. Като пример можем да дадем навлизането на съвременните техники и технологии в селското стопанство при обработката на земята, генното инженерство в животновъдството и растениевъдството, месопреработването, млекопроизводството и т.н. Учението излиза от рамките на училището и университета, то е спътник на човека през целия му живот.

Безспорно квалификацията на кадрите за производството е от решаващо значение.

Изискванията към нея растат. Не е далече времето, когато главна роля ще имат идеите и като следствие хората, предлагащи идеи. Суровинната база е информацията, но решаващи за производството са идеите и класификацията.

Информационното общество е глобално. Благодарение на мрежите границите между континенти и държави вече не играят особена роля. Хора, намиращи се в различни точки на земното кълбо, могат да общуват помежду си в реално време, да използват едни и същи ресурси – образователни, културни, научни и др., да учат и да работят от разстояние.

Информационното общество е отворено и е без граници. Това дава големи предимства, но и създава предпоставки да се появят елементи, свързани с това, че глобалните процеси трудно се контролират, електронната информация, даже и най-добре защитена, да бъде фалшифицирана. Факт са компютърните вируси. Нарушава се неприкосновеността на интелектуалната собственост. Налице са и компютърните престъпления, за които в много страни се предприемат законодателни мерки. Наблюдават се злоупотреби и с личните данни на гражданите.

Основните характеристики на информационното общество са:

- **Скорост** – бързината, с която получаваме информацията. Тя може да се окаже критична за нашето оцеляване, без значение дали става дума за сделки на борсата или за критична кардиограма. Скоростта, с която получаваме информацията, ще добие жизнено значение и в образованието.

- **Достоверност** - за да вземем правилни решения все по-често се налага да имаме достоверна информация. От надеждността на информационните ни източници зависи нашият бизнес, почивка, научните ни постижения, възможността за социално израстване...

- **Мениджърски способности** – умението да се отсее нужното в лавината информация. Да се отсеят значимите неща е изкуство, което не се отдава на всеки. Това определя профила на мениджър информацияния – една от основните професии на бъдещето.

Във века на информационните технологии се наблюдават и много нови феномени, ставащи неизменна част от съществуването ни:

- Тотално преразпределение на света. На мястото на традиционните борби за територии, стокови пазари, полезни изкопаеми се появяват информационните пазари, налагащи нови властови отношения и критерии за влияние и значимост.
- Появяват се нови пазарни ниши – електронна търговия, дистанционно обучение, теледиагностика, телебанкиране и пр.
- Наблюдава се своеобразен бум от нови професии като компютърни психолози, електронни дизайнери, дистанционни възпитатели, статисти и др.

Информатиката и нейните приложения

Информационните технологии и най-динамично развиващият се техен феномен – глобалната компютърна мрежа Internet са ключът към всичко. В компютърната революция участват хиляди специалисти, ползващи компютъра в чисто професионален план, докато броят на ползващите Интернет са десетки милиони, които не са работили с компютър и са с минимални технически познания, но са част от информационното общество.

Компютърните системи са продукт на съвременната компютърна революция в информационното общество. Небивала е конкуренцията между фирмите, създаващи нови хардуерни и софтуерни системи с много добри технически и експлоатационни характеристики. Именно конкуренцията е главната движеща сила на компютърната революция.

Информационната революция е главно направление за развитие на информатиката

. Между информатиката и компютърната революция съществува разлика, но и в двата случая става дума за увеличаване на интензивността на обработка на информацията с помощта на

КОМПЮТЪР

. По време на компютърната революция самият компютър се разглежда като средство за автоматизация – автоматизация на изчисленията, проектирането, превеждането от един език на други. Компютърът стана основно средство за телекомуникация, който е дело на компютърната революция.

Можем ли да си представим днес битието без телефона и телеграфа? Компютърната телекомуникационна връзка е много по-бърза и по-евтина, което е най-важното и най-главното – много по-мощна и с по-големи възможности. По телефона не могат да се предават видеоматериали. Телексът също не може да предава звукови файлове. Компютърните мрежи се различават от телевизията по наличието на обратна връзка.

Придобиването на нови умения и адаптивни способности посредством непрекъснато обучение ще подпомогне на младото поколение да бъде подготвено още в училищата и университетите за предизвикателството на информационното общество.